

WIADOMOŚCI KLUBOWE KRAKOWSKIEGO KLUBU AUTOMOBILOWEGO

NR. 12.
KRAKÓW
Św. JANA 11.

MARZEC 1931.
TELEFON
Nr. 123-86.

Największą
satysfakcję

daje jazda samochodem

OŚWIĘCIM-PRAGA

gdyż jest on doskonałym zarówno dla sportu
jak i dla turystyki.

Fabryka Oświęcim-Praga

Centrala: Warszawa, Wierzbowa 3.
róg Fredry, — Telefon 20213 i 14.

PRZEDSTAWICIELSTWA

Kraków	—	Kremerowska 6, telefon 156-16
Katowice	—	Plac Wolności 9
Lwów	—	Jagiellońska 7
Sosnowiec	—	Dęblińska 7
Częstochowa	—	II Aleja 42
Kielce	—	Staszica 2
Poznań	—	Plac Wolności 11
Toruń	—	Prosta 22
Włocławek	—	Toruńska 2

Kościółek automobilistów na Obidowej

Mgr. Małecki Kazimierz.

Oplaty mytnicze w Krakowie.

Zagadnienie opłat mytniczych nie zostało dotychczas wyczerpująco opracowane. Pewne ślady myta można znaleźć w historycznych opracowaniach innych problemów jak n.p. w „Historji Gospodarczej“ Rutkowskiego lub „Finansach miasta Krakowa“ Kutrzeby, opracowania te jednak nie analizują genezy myta. Szczegółowe historyczne opracowanie tego tematu wymagałoby długich i mozolnych archiwalnych prac źródłowych, co mogłoby być przedmiotem większej rozprawy naukowej, nie dałoby się zaś pomieścić w ramach publicystycznego artykułu, który musi ograniczyć się do ujęcia tego tematu na podstawie łatwo dostępnych materiałów.

Początków opłat mytniczych należy szukać w końcu XV. w. i w XVI. w. — W tych czasach bowiem miasta obciążane różnemi świadczeniami na rzecz skarbu królewskiego zmuszone były szukać dla siebie różnych źródeł dochodów, służących na pokrycie kosztów tych świadczeń. Uprawnienia te były nadawane miastom albo w drodze przywileju królewskiego, albo uzurpowane przez miasta i z czasem nabierały charakteru prawa zwyczajowego. W ten sposób naprzykład wykształciły się dzisiejsze podatki bezpośrednie jako przeobrażenie tzw. „szosu“. Ponieważ niektórzy zresztą

niezbyt trafnie uważają myto jako pewną emanację szosu, dlatego należy kilka słów poświęcić historii szosu.

Nazwą „szosu“ objęto w połowie XV. wieku daniny składane przez miasta z powodu potrzeb państwa w czasie wojny. Daniny te były dochodami niestałymi, początkowo zupełnie dobrowolnymi. Później gdy stały się one daninami przymusowymi, miasta przerzuciły ciężar opłacania ich na mieszczan i odtąd nabrały już charakteru podatku. Dzisiejszą emanacją, jeśli tak można powiedzieć, szosu — są podatki bezpośrednie. Dlatego też łączenie historii szosu z historją myta jest dość dowolne. Niemniej jednak rozwój historyczny myta pozwala na przeprowadzenie pewnej analogji. Przy opłatach mytniczych chodzi bowiem również o przerzucenie kosztów utrzymywania dróg przez miasta na korzystających z tych dróg. Oplaty mytnicze polegają mianowicie na tem, że miastąściami gajają specjalną opłatę od właścicieli zwierząt lub pojazdów przejeżdżających drogami publicznymi, a wjeżdżających w obręb, w którym gmina ma obowiązek utrzymania dróg. Celem tych opłat jest zasilanie miejskich funduszy drogowych. Oplaty te pobierane są przez specjalnie utworzone w tym celu urzędy linjowe, znajdujące się na przecięciach

*Piękne są ludzkości dzieje,
Jesteśmy nie lada gracze:
Na jednego co się śmieje,
Sto tysięcy gorzko płacze.*

M. Rodoć, 1896. Fraszka XLIII.

Wyjątek z szopki K. K. A.

Napisali Dr. Pompka, Prof. Wen-Tylek i Inż. Mamka
Ferr-Odor. Ilustrował Ferdek.

Trzej Królowie - Mistrzowie, J. Piperr, L. i E. Feldt,
M. O. Ryś nadjeżdżają samochodami. Żatrzymuje
ich posterunkowy. Na scenie ciemno.

Posterunkowy:

Stop! Dokąd zdążacie Szanowni Królowie
Dokąd pędzicie trzej Polski Mistrzowie?

Trzej królowie śpiewają na nutę „Do Betlejem“:

Do Betlejem do stajenki
Do Dzieciątka do Panienki
Jedziemy!

Posterunkowy:

Droga niezbyt trudna i niezbyt mozolna
Będzie najwcześniej na południe wolna,

Chyba, że innym pojedziecie szlakiem
Bo tam się Bartlik *) ściga ze ślimakiem.

Nagłe światło reflektorów. Trzej królowie śpiewają.
O cóż tam za światła siła
Nam się nagle objawiła
Nie wiemy!

Rex Gulski:

Bacność! Jam jest Rex Gulski, słusznie tak na-
[zwany,
Wszelkie sportu reguły to są moje plany,
Ja sportem rządę, ja go reguluję
Kto powie inaczej ten snadnie zblaguje.

Trzej Królowie śpiewają:

Wszyscy o tem dobrze wiemy
Że nie jesteś Prezes niemy
Oj nie, nie!

Rex Gulski:

A teraz jadę w afrykańskie puszcze
Co tam zobaczę to w „Aucie“ wyłuszcę,

*) Członek K. K. A., który nie uznaje wyższej szybkości
nad 30 km/godz.

Ważne dla P. T. Członków K. K. A.

Zawiadamiamy uprzejmie, że P. T. Członkom Klubu, udzielamy specjalnego rabatu, na WSZYSTKIE PRZYBORY i AKCESORIA SAMOCHODOWE które stale prowadzimy na składzie. Prosimy nas odwiedzić, celem omówienia dogodnego sposobu obrachunku.

„Autocentrala“ Kraków

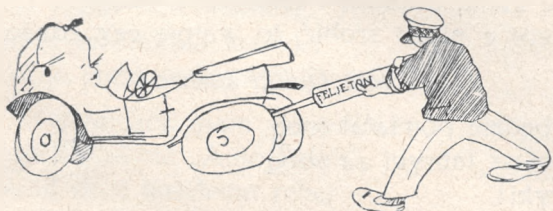
PODWALE L. 5.
Telefon Nr. 133-46.

dróg publicznych z linją, zamykającą dany teren.

Jak wyżej wspomniałem początki myta przypadają na wieki średnie, dokładniejsze wiadomości jednak, zwłaszcza o ile chodzi o myto w Krakowie, znajdujemy dopiero z końcem XVIII. w. — Mianowicie w grudniu 1796, a więc w niespełna rok po wcieleniu Krakowa do Austrii, wprowadzono w Krakowie opłaty mytnicze. Podstawą prawną wprowadzenia tych opłat w Krakowie była austriacka ustawa celna i mytnicza z r. 1788. W tym czasie w całym Królestwie Galicji pobierano opłaty tzw. szossowe, mostowe i myto przewozowe, które mają charakter opłat drogowych, dotyczących różnych sposobów używania dróg publicznych. Dekretem Kancelarii Nadwornej z dnia 25 września 1800 otrzymała Gmina miasta Krakowa prawo po-

bierania opłat mytniczych, zaś rozporządzenie zachodnio-galicyskiego Gubernium z dnia 9 grudnia 1801 unormowało sposób urządzania rogatek, wysokość opłat, prawo uwalniania od nich itp. — Taryfy mytnicze ulegały później zmianom. I tak w r. 1847 wydano taryfę w walucie konwencyjnej, w r. 1858 w krajcarach, a w końcu koronach i halerzach. — W r. 1867 przy rozdziale majątku rządowego i gminnego przyznano Gminie miasta Krakowa prawo poboru myta wraz z rogatkami na własność. Po odbudowaniu Państwa Polskiego w r. 1918 taryfy uległy znowu zmianom, spowodowanym wprowadzeniem waluty markowej, a później złotowej. W r. 1911, a następnie w roku 1914 Gmina wszczęła starania w Sejmie Krajowym o uzyskanie prawa obciążenia mytem samochodów,

Trzeba je wspierać ile nam sił starczy,
Bo mu śmierć grozi na uwiadzik starczy!

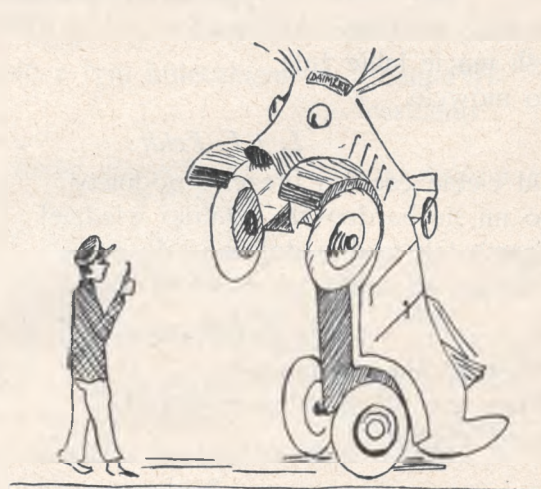
Trzej Królowie śpiewają:

Wielka Twa w tem jest zasługa
Fejletonów lista długa!
Oj długa!

Rex Gulski:

(Daimler staje na tylnych kołach i kłania się).

A potem pojedę do Ameryki
Wszystko dla chwały Daimlera fabryki,
Daimler pocciwy nigdy mnie nie znuży,
Patrzcie jak wiernie i dobrze mi służy.

Trzej Królowie śpiewają:

Wychwalajmy więc Daimlera
Taka jest już teraz era
Oj Era!

Posterunkowy:

Z drogi z drogi młody bracie
Tam fotograf czeka na cię!

Federowicz i Palugayay

Kraków, Podwale 6. Zaprzysiężeni dostawcy win mszalnych

„OSTOJA“

Kraków, Juljusza Lea 5.

NAJWIĘKSZA WYTWÓRNIA KILIMÓW I GOBELI-
NÓW. NAJNIŻSZE CENY, DOGODNE SPŁATY.

Heffner & Berger

ELEKTROTECHNICZNE ZAKŁADY
PRZEMYSŁOWO - HANDLOWE

Katowice

Kraków

ul. Marjańska 7, tel. 828. ul. Św. Anny 3, tel. 141-53 i 137-60.

które skutkiem postępów techniki stały się coraz częściej używanym środkiem komunikacyjnym i transportowym. Okazało się bowiem, że komunikacja samochodowa powoduje znaczniejsze niszczenie i zużywanie dróg w mieście, a to z powodu większego ciężaru samych wozów, jak i znaczniejszej ich chyżości. Koszty utrzymania dróg zaczęły wzrastać i to zarówno koszty konserwacji, jak i koszty budowy nowych dróg, wymagających trwalszego i droższego materiału. Nadto komunikacja samochodowa, jako racjonalniejsza, zaczęła powoli wypierać komunikację zaprzęgami konnymi, skutkiem czego dochody z myt zaczęły się zmniejszać.

Opłaty mytnicze, których podstawą prawną w ustawodawstwie polskim jest ust. z dn. 11 sierpnia 1923 o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych, obejmują opłaty od zwierząt, zaprzęgów konnych i automobilów. Celem ich również według nowego ustawodawstwa jest pokrycie kosztów utrzymania bruków i szos w mieście. Nowe ustawodawstwo drogowe zasadniczo jest jednak przeciwne

opłatom mytniczym i dopuszcza je tylko w drodze wyjątkowej. Fundusze na budowę i utrzymywanie dróg powinny być zasilane przez podatki lub inne opłaty specjalne. Ustawodawstwo, dotyczące finansów drogowych odróżniało dotychczas następujące kategorie dochodów, mających służyć dla celów gospodarki drogowej:

- 1) opłaty mytnicze (w drodze wyjątku),
- 2) opłaty od posiadaczy automobilów, pobierane na podstawie ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych,
- 3) opłaty z powodu szczególnych korzyści, uzyskanych z budowy i utrzymania dróg,
- 4) ogólne fundusze samorządowe na cele gospodarki drogowej,
- 5) specjalne opłaty drogowe.

Dziś sprawa ta uległa zasadniczej zmianie, a to skutkiem wejścia w życie nowej ustawy o funduszu drogowym z dnia 3 lutego 1931, która zniosła opłaty mytnicze od samochodów i od wozów ciężarowych konnych. Ustawa ta stwarza t.

Rex Gulski śpiewa na nutę kolendy:

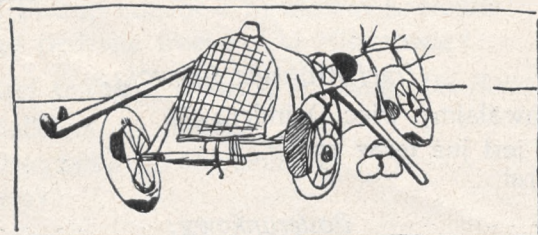
A więc wszystko doskonale
Jeśli macie jakie żale
To mówcie.

L. i E. Feldt:

Od ciebie czekam Prezesie podniety
Bo mi się bardzo źle ostatnio wiedzie!
Czemu tak trudno dojechać do mety,
Gdy się ze startu tak świetnie wyjedzie?

Rex Gulski śpiewa:

Przez górala nieznanego,
Przez von Stucka zbyt szybkiego,
Przez pecha!

J. Piperr:

Mój „Bugatti“ już całkiem w strzępy się rozpada
Wszystko w nim trzeszczy, piszczy, skrzypi mruć, [gada]

Lepię gumą arabską i sznurkami wiążę,
Ale coś z niego zrobić, to wątpię czy zdążę.

Rex Gulski śpiewa:

Los będzie pomiatał tobą
Nie masz fabryki za sobą
Fabryki!

M. O. Ryś:

Ja tam za to żalić się na nic Ci nie będę
Zapominam o świecie gdy w maszynę wsiedę,
I tak jestem Mistrzem, jak to wszyscy wicie
Choć mam zawsze miejsce... drugie albo trzecie!

Rex Gulski śpiewa:

Cóż za dziwny to wypadek
Zostać Mistrzem przez przypadek,
Przypadek.

Rex Gulski odjeżdża i zjawia się Stary Piperr śpiewając na nutę Krakowiaczka:

Jestem sobie król szosowy

WINA FRANCUSKIE

i Beaune zawsze na składzie w firmie:
znanej firmy J. Calvet & Cie Bordeaux

NAJTAŃSZY SKŁAD AKCESORJI SAMOCHODOWYCH

ORAZ OPON WSZYSTKICH WYMIARÓW

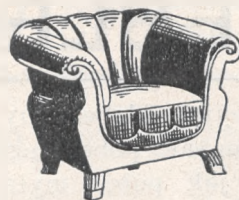
poleca firma

AUTO-SZAWA, Kraków Plac Szczepański 8.

Telefon 14275 i 11880.

zw. Państwowy Fundusz drogowy, którego celem jest dostarczanie środków na budowę, utrzymanie i wzmocnienie dróg państwowych oraz udzielanie zapomóg na budowę, utrzymanie i wzmocnienie dróg samorządowych. Fundusz drogowy jest osobą prawną, a dochody swe czerpie: 1) z opłat od pojazdów mechanicznych oraz niektórych pojazdów konnych, 2) z opłat od biletów za przejazd pojazdami mechanicznymi (autobusami), 3) z grzywien za przekroczenia drogowe, 4) z opłat od reklam umieszczanych poza granicami miast na drogach publicznych, 5) z dotacji Skarbu Państwa. — Ponadto Państwowy Fundusz drogowy ma prawo zaciągania pożyczek. Zarządy miast (Magistraty) będą obecnie przeprowadzały wymiar i pobór opłat od pojazdów mechanicznych. Opłaty te wymierzane będą rocznie, a uiszczane przez właścicieli pojazdów zgóry kwartalnie.

Tak więc znienawidzone przez automobilistów myto od samochodów przestało istnieć i to wedle wszelkiego prawdopodobieństwa bezpowrotnie.

Specjalny Wyrób garniturów
klubowych i salonowych
ZAKŁAD TAPICERSKI
J. Ziemiński
Kraków, Straszewskiego 28.

Skutkiem tego sprawa myt dla automobilizmu stała się obecnie bezprzedmiotową.

Przy tej sposobności chciałbym dać pewne wyjaśnienia autorowi listu, zamieszczonego w Nr. 10 „Wiadomości Klubowych“ na str. 9.

Autor tego listu zauważa brak podstaw prawnych, uzasadniających pobór myta w Krakowie oraz fakt, że w całej Europie tylko Kraków (a według zecera także i Nowy Sącz) popiera opłatę mytniczą od samochodów. Co do zarzutu braku podstaw prawnych — wyjaśnienie zawierają wyżej naprowadzone wywody, zaś twierdzenie jakoby Kraków był jedynym miastem w Europie, pobierającym myto jest zupełnie mylne i polega na nieznajomości stosunków gospodarczych miast europejskich. Nietylko bowiem Kraków, ale cały szereg miast polskich a także i zagranicznych pobiera myta. Wystarczy przejechać międzynarodowym szlakiem Kraków-Wiedeń, aby napotkać wielkie miasto, jakim jest Berno Morawskie, które pobiera opłaty mytnicze. Również i Paryż sto-

Od podeszew aż do głowy,
Kilometry umiem łykać
I do rowu „Lancią“ fikać!

Wszystkie żebra mam złamane,
Wszystkie ząbki powstawiane,
Nóżki zgrabne chociaż krótkie,
Rączki silne choć malutkie!

W Myślenicach mam Kasieńkę,
A w Krakowic „Auto-Palais“,
Podać chcę każdemu rękę,
Kto ma tylko jakieś żale!

*Na scenę wpada komandor Buk Owieczki i śpiewa
na nutę „Moje słoneczko“:*

Chodzę biedak z sercem chorem — Wilku-u
Że nie jesteś komandorem — Wilku-u
Wyścig chyba się nie uda,
Będzie kłapa, kłeska, nuda,

Bo nie jesteś komandorem — Wilku-u
ku-u!

Stary Piperr śpiewa na tę samą nutę:

Ty mi nie zawracaj głowy — Tadzium-u
Wiem że jesteś chłop morowy — Tadzium-u

Nie od dzisiaj my się znamy,
Nie od dzisiaj się kochamy,

Jak ten piesio z tym koteczkiem — Tadzium-u
Wielczkiem!

*Na scenę wchodzi uśmiechnięty A. d'Ygat i deklamuje
z patosem:*

Jam jest ten polityk wielki,
Dyplomata urodzony:
Jak mam spodnie — to mam — szelki,
Jak się bawię — to bez żony,

Jak się kłóć — to ja godzę,
Jak są wierne — je uwodzę,
ak się lubią ludzie w klubie,
To napewno ich poczubię!

Zawodnikiem byłem także,
Jeźdźcem na „Tatrze“ najszybszym,
Setkę plakiet mam, — ajakże!
Mało kto jest znakomitszym!

Ale dziś nie mam maszyny,
Podatki „dały mi radę“,
Skończyłem sportu wyczyny,
Nie wiem czym jutro pojadę!

Kupujcie MEBLE wprost w FABRYCE

suje i pobiera podatek konsumcyjny od benzyny, który nie jest wprawdzie mytem, ale pobór tego podatku odbywa się podobnie jak pobór myta,

powodując zatrzymywanie się samochodów na granicach miasta w celu uskutecznienia tego świadczenia.

KOMUNIKATY ZARZĄDU.

Nowi członkowie Komisji Turystycznej:

Zarząd przyjął w poczet członków Komisji Turystycznej PP.: Witolda Bartla i Inż. Tadeusza Polaczek-Korneckiego.

Nowy członek Komisji Sportowej:

Zarząd przyjął w poczet członków Komisji Sportowej P. Stanisława Broniowskiego.

Urzędujący V-Prezes:

Dotyychczasowy urzędujący V-Prezes p. Tadeusz Bukowiecki oddał z powodu licznych zajęć prywatnych urzędowanie z dniem 1-go kwietnia b. r. p. V-Prezesowi Wilhelmowi Ripperowi.

Nowi członkowie K. K. A.

W poczet Członków Rzeczywistych przyjęci zostali PP.:

Dr. Jan Lankau — Kraków,
Inż. Józef Śroubek — Oświęcim.

Dyplom dla F-my „Morris Commercial”.

Komisja Sportowa K. K. A. przyznała F-mie „Morris Commercial” dyplom za start autobusu poza konkursem w „Jeździe Zimowej do Zakopanego” odbytej dnia 21-go lutego b. r.

Zniesione opłaty rogatkowe.

Od dnia 1-go kwietnia b. r. t. j. z chwilą wprowadzenia podatku drogowego na fundusz drogowy zniesione zostały opłaty rogatkowe w kwocie Zł. 2.—.

Legitymacje.

Niniejszem zawiadamiamy P. T. Członków, że w Sekretarjacie są do odebrania legitymacje członkowskie na rok 1931. Zauważamy, że Sekretarjat wydaje legitymacje tylko tym Członkom, którzy nie zalegają z wkładkami za rok ubiegły.

Stary Piperr:

Tyś najlepszy sportsman bracie
Z pośród wszystkich redaktorów,
Fabryki czekają na Cię,
Dojdiesz z nimi do amorów!

A. d'Ygat wita radośnie nadchodzącego Dra Nuneczka Grubaskiego, który zgrabnie podskakując, śpiewa życzliwie;

Co Ci ludzie chcą odemnie,
Czemu ja mam samych wrogów,
Co zrobicie Wy bezemnie?
Tępicie klubowych bogów!

Mówicie że robię plotki —
A ja tylko jestem szczerzy,
Myślicie że same cnotki
Są na świecie do cholery! ?

Znam ja Komisję Sportową
Której byłem tegą głową,
Dzisiaj zeszedłem do zera!
A Wy macie inżyniera!

Wybaczcie że Was uprzedzę,
Iż tak długo nie usiedzę,

Z Wujciem wrócę do Was razem
Jako prezes z gospodarzem!

Na scenę wchodzi otoczony rojem dziewic Dr Co i Pot i śpiewa poloneza:

Tak szczęśliwie się wydarza,
Żem jest tu za gospodarza
Co się w członkach orientuje,
Wie, który życiem pulsuje,

I do klubu wszystkich ściąga,
Uczy bridge'a i madżonga,
Miłość budzi pośród ludzi
I łagodzi gdy kto judzi!

Ma Zenonek Po Laskiego,
Ma Po Laski „dębowego”,
Ma dębowe tych co pija,
Wszyscy w klubie lepiej żyją!

Nową lampę Wam kupiłem,
I podłogi wyczyściłem,
Podwieczorki też dla dzieci
W niedzielę się w klubie kłeci!

I czy radość Was nie bierze
Odpowiedzcie ale szczerze,

**Cognac, Wódki gafunkowe z fabryki „Suchowola” Seweryna X. Czetwerłyńskiego
Nalewy domowe, F-my: Jankowski. Do nabycia hurtownie i detalicznie w firmie.**

S. MANNE Krakówulica Szpitalna 6. — Telefony 140-84, 137-57.
:: ROK ZAŁOŻENIA 1860. ::

Wiadomości zagraniczne.

Wyścig Górski Zbraslav-Jiloviste.

Dnia 30-go maja b. r. odbędzie się wyścig czeski Zbraslav-Jiloviste, wchodzący w skład Miistrzostwa Górskiego Europy. Wyścig odbędzie się na szosie Praga-Dobris, między miastem Zbraslav a gminą Jiloviste, start na rynku w Zbraslav. Długość trasy 5.6 km, średnie wzniesienie 3.5% — maksymalne 9%.

Na wyścigu tym uzyskali w zeszłym roku rekord w kategorii wozów wyścigowych, Hans v. Stuck, (Drugie miejsce zajął p. Henryk Liefeldt) w kategorii wozów sportowych Caracciola, w kategorii motocykli K. Stegman.

Ekspedycja samochodowa przez Azję.

Firma André Citroën zorganizowała ekspedycję samochodową do Azji na samochodach gasienicowych Kegress. Kierownikiem wyprawy jest Mr. G. M. Haardt, który już w poprzednich latach przewodniczył ekspedycji Citroëna przez Saharę do południowej Afryki. Start nastąpił w Małej Azji i szlak wiedzie poprzez Persję, Mongolję do Chin a mianowicie do Pekinu. Powrót nastąpi przez

Indochiny — Hankau, Hanoi, Saigoon przez Siam, Burmę, północne Indje, poczem albo przez Afganistan i Persję albo przez Centralną Azję do punktu wyjścia. Ekspedycja, która, jest znacznie dłuższą i trudniejszą niż poprzednia do Afryki, została popartą przez Rząd Francuski.

Automobilizm we Francji.

Jakkolwiek przemysł samochodowy francuski ucierpiał w ostatnich czasach skutkiem kryzysu gospodarczego, to jednak liczba osób zatrudnionych w tym przemyśle przedstawia się imponująco. Obecnie zatrudnia francuski przemysł samochodowy 4.200.000 osób zajmując drugie miejsce po kolejnictwie a wyprzedzając przemysł węglowy. Mimo, iż we Francji posiadacze samochodów przeważnie nie mają kierowców zawodowych, którzy zatrudnieni są głównie przy samochodach ciężarowych, to jednak ilość zawodowych kierowców wynosi około 90.000 i 30.000 osób zatrudnionych jest w handlu samochodowym a 120.000 w warsztatach naprawczych i garażach.

Że przy tej ogólnej „bidzie”,
Wszystkim w klubie karta idzie?
No a czyja to zasługa?
No a czyja to robota?
Czyja czynów lista długa?
Sam Wam powiem: Co i Pota!

Stary Piperr:

Czemu niema tutaj Bolka
Co siedzi na moim tronie,
W wątrobę mnie kłuje kolka
Z oczu gorzkie łezki ronię

Gdy pomyślę, że już kwita!
Ciężki jest los emeryta!
Ale wzniesmy w górę głowy
Niech panuje tu duch zdrowy!

Niech rozwija się nasz Klubek
I wychylmy do dna kubek
Na pomysłność na ośłode,
Pijmy bracia wino młode!

Wpada zdyszany Dr Michał Dij i krzyczy;

Jeszcze jedno tu się zdarzy
Bez żadnych już komentarzy

Wypić zdrowie nam wypada:
(Cicho! teraz Michał gada)
Niechaj żyją nam branżowi
Kupcy, ci samochodowi,
Których widzieć na mým stole*)
Chcę, lecz w najliczniejszym kole!

*Kurtyna zapada. Nikt się nie obraża. Aktorzy ścis-
kają się z autorami. Wszyscy się śmieją i dobrze
sobie życzą.*

* (chirurgicznym)

„Auto-Targ“ Kraków, ul. Czysła **5**
tel.: 142-48.

przyjmuje do sprzedaży komisowej **samochody**,
oraz posiada stale na składzie kilkadziesiąt samo-
chodów pierwszorzędnych marek z gwarancją.
Dogodne warunki płatności.

Federowicz i PalugayayKraków, ulica Podwale 6
Telefon 106-15.

CZŁONKOWIE ZARZĄDU K. K. A.

(W pierwszym rządzie)

Dr. Zygmunt Bieżeński

Dr. Adam Kwiatkowski
V-Prezes Kom. Sport. K. K. A.

Dr. Kazimierz Dobija

(W drugim rządzie)

Dr. Stanisław Stein

Inż. Jan Krześciwo

Radca Stanisław Herget

Dr. Wiktor Wawreczka

Po niższej cenie najtaniej można w Garażach samochodowych
zakupić OPONY
PRZEBORY samochodowe
BENZYNĘ, OLIWĘ i SMARY

»META«

ulica Kościuszki 49 telefon 137-20 i 180-80. — Stacja ładowania akumulatorów.

Fabryka Forda w Anglii.

Ford buduje w Anglii w Dagenham u ujścia Tamizy nową fabrykę. Teren fabryczny stanowiły bagna i moczary. Budynki fabryczne zbudowane są na palach żelaznych, których kilka tysięcy sztuk wbito do głębokości 30 m opierając na nich

fundamenty żelazo-betonowe. Fundamenty obliczone są na udźwig 126 ton na 1 stopę kwadratową. Obecnie pracuje nad montażem 2.000 osób — po uruchomieniu zatrudni fabryka 20.000 robotników przy produkcji dziennej 500 samochodów.

KOMUNIKATY TURYSTYCZNE.

Wycieczka z Bergamo.

Zapowiedziana wycieczka Automobilklubu Włoskiego z Bergamo, została przełożona na czerwiec b. r.

Komisja Turystyczna K. K. A. weszła już w porozumienie za pośrednictwem Miejskiego Biura Propagandy z województwami Krakowskim i Kieleckim, celem współdziału miejscowych czynników tak rządowych jak i miejskich w Olkuszu i Chrzanowie, w uroczystościach na grobach bohaterów włoskich Płk. Francesco Nullo i Ellia Marchetti, poległych za wolność Polski.

W uroczystościach tych, jak również i w przyjęciu automobilistów włoskich, pożądanym będzie jak największy udział członków Krakowskiego Klubu Automobilowego celem zmanifestowania łączności uczuć dla wspólnych bohaterów.

O szczegółach tych uroczystości jak i przyjęcia powiadamimy w odpowiednim czasie.

Ustalenie stawek wynagrodzenia za dostarczanie środków przewozowych na rzecz wojska w czasie pokoju.

W Dzienniku Urzędowym Województwa Krakowskiego Nr. 8. z I/IV. 1931 r. ogłoszone zostało rozporządzenie Wojewody ustalające stawki wynagrodzenia za dostarczanie środków przewozowych na rzecz wojska w czasie pokoju, obowiązujące na rok 1931, a to w myśl art. 15. rozporządzenia Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z 12/XI. 1927 Dz. U. Nr. 102 poz. 883,

Stawki te odnośnie do motocykli i samochodów są następujące:

Poz.	Środek przewozowy	Wynagrodzenie stałe za								Wynagrodzenie ruchome za 1 km. przebytej drogi. groszy:
		6 gooz.		12 godz.		24 godz.		36 godz.		
		Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.	
9	Motocykl z przyczepką	14	—	26	70	49	70	70	70	26
10	Motocykl bez przyczepki	11	50	21	20	38	50	59	—	23
11	Samochód osobowy i półciężarowy	46	—	72	70	124	30	185	40	48
12	Samochód ciężarowy	46	30	75	—	136	40	205	40	70
13	Obsługa środków przewozowych pod. 9, 10, 11, 12.	6	—	9	70	17	40	25	80	20

„Stawki ujęte w poz. 9, 10, 11, 12 rozumieć należy bez użycia środków pędnych smarów oraz bez obsługi.

W ustalonych stawkach wynagrodzenia uwzględniono również zużycie środków przewozowych“.

Rozporządzenie nie wyjaśnia kiedy mają być stosowane stawki wynagrodzenia stałego a kiedy wynagrodzenia ruchomego. Biuro Turystyczne Klubu odniosło się do Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie z prośbą o informację w tej sprawie.

Wysokoobrotowy kartel.

Mówią, że... Podobno... Słyszałem coś nie coś... Takie i tym podobne dochodzą nas wieści w związku z ostatnio zawianym kartelem polskich jeźdźców samochodowo-wyścigowych, startujących w kategoriach: wyścigowej i sportowej. Podobno kilka tygodni temu miał się odbyć zjazd takich zawodników w Warszawie, na którym postanowiono domagać się od Klubów Automobilowych, organizujących wyścigi, „startowego” w wysokości Zł. 3.000.— za start w kategorii wyścigowej i Zł. 1.000.— w kategorii sportowej. To startowe ma być udziałem Klubów w kosztach zawodników.

Nie ulega żadnej wątpliwości, że poważne imprezy zagraniczne są przez Kluby jedynie organizowane a przez wielki przemysł finansowane. W tem finansowaniu biorą udział poważne fabryki samochodowe, fabryki opon, zarządy uzdrowisk, wielkie światowe hotele i t. d. Zawodnicy gentelmani, rekrutujący się z zamożniejszych sfer, sami ponoszą kosztą czynnego udziału w sportowych imprezach. To też wielkie wyścigi międzynarodowe, do których należą również poszczególne polskie imprezy, nie są zawodami zamkniętymi ale otwartymi, do których dopuszczani są również zawodowcy. W naszych stosunkach, wśród których z największymi trudnościami powstaje i rozwija się młody polski sport samochodowy, trudno liczyć na czerpanie finansowej pomocy z tych źródeł, o jakich wyżej była mowa. To też zdać sobie musimy z tego jasno sprawę, że w polskich zawodach samochodowych mogą brać udział tylko ci zawodnicy, którzy posiadają ku temu własne lub własnym przemysłem zdobyte środki. I dlatego uważać musimy, że ci zawodnicy polscy, którzy ciężar finansowania swego udziału w polskich imprezach sportowych przerzucić chcą na organizujące Kluby, na fałszywą wstąpili drogę. Krakowski Klub Automobilowy jest jednym z najczynniejszych i najlepiej zorganizowanych, a mimo

tego ogrom pracy muszą poświęcać członkowie aby utrzymać stowarzyszenie na poziomie, na jakim ono się obecnie znajduje. Ubiegłego roku właśnie z K. K. A. wyszła inicjatywa stworzenia nagród pieniężnych, na które złożyła się cała Polska automobilowa, nie mogło być bowiem mowy o tem, aby jeden Klub własnymi siłami ufundował nagrody, wynoszące około 18.000.— Zł. Wskutek pogorszenia się sytuacji gospodarczej myśl utrzymania nadal nagród pieniężnych musiała być narazie zaniechana. Budżet każdej poważniejszej imprezy w rodzaju międzynarodowego „Wyścigu Tatrzańskiego” lub międzynarodowego „Wyścigu Okrężnego” we Lwowie wynosi kilkadziesiąt tysięcy złotych. Jeżeli Klubowi dana impreza nie daje niedoboru to przypisać to należy z jednej strony szczęśliwemu zbiegowi okoliczności z drugiej zaś strony nietylko bezinteresownej i ciężkiej pracy organizatorów, ale olbrzymim wkładom pieniężnym z własnych kieszeni organizatorów. Funkcjonariusze „Wyścigu Tatrzańskiego” wydają rok rocznie na przejazdy, pobyt w Zakopanem i t. d. około 25.000.— Zł. z własnych kieszeni, pracując na rzecz imprezy i dla dobra Klubu. Setki członków Klubów Automobilowych płaci rok rocznie tysiące złotych z tytułu wkładów nie korzystając z żadnych usług Klubu a świadcząc na rzecz Klubów z uniłowania czystej idei. Gdyby organizatorzy zażądali zwrotu kosztów w najskromniejszych rozmiarach — żadna impreza nie mogłaby się odbyć. Jakiem tedy prawem miałby Klub, (gdyby nawet ze względów finansowych mógł sobie na to pozwolić) wypłacać jakiekolwiek sumy zgóry przez kartel zawodników dyktowane i narzucane? Gdyby zawodnicy, zrzeszeni w poszczególnych Klubach, powodowani bezinteresowną troską o dobro polskiego młodego sportu samochodowego, rzucili i zrealizowali myśl wspólnego naradzenia się z tymi, którzy w Klu-

Najkorzystniej kupić można

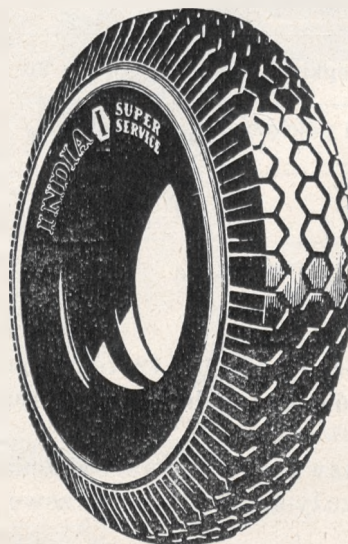
ROWERY

światowych marek „Diamant”, „Lehuta”, „Waffenrad”, „National”, „Opel”

we firmie

LEOPOLD HUTTERER

Kraków, Grodzka 43. Telefon 128-02.

Opony „INDIA”

wyłączne przedstawicielstwo na województwo krakowskie

Firma: „OPONA”
Kraków,

Pijarska 7 (Sławkowska 32)

Telefon 168-18.

hurtownie i detalicznie.

FEDEROWICZ i PALUGYAY. KRAKÓW, PODWALE 6.

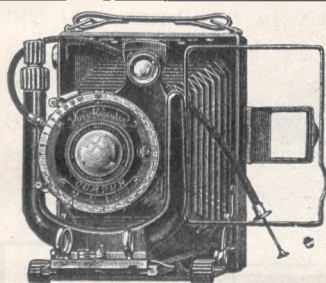
bach organizacyjnie pracują, wówczas poznalibyśmy wzajemnie swoje troski i możliwości i prawdopodobnie znaleźlibyśmy drogę, prowadzącą do możliwości utrzymania w Polsce sportu samochodowego, którego trzonem byłiby polscy jeźdźcy.

Niestety droga obrona przez zawodników, zrzeszonych w omawianym kartelu, prowadzi albo do zaniechania wyścigów lub też do opierania organizacji tych imprez na udziale dwóch lub trzech zawodowych gwiazd międzynarodowych i liczniejszego grona polskich jeźdźców amatorów. Do zasadniczych obowiązków członków należy solidarność klubowa, działanie na rzecz dobra Klubów i popieranie w miarę możliwości wszelkich imprez sportowych, przez Kluby organizowanych. Akcja wszczęta przez kartel a w szczególności sposób w jaki jest przeprowadzona, nie świadczy o stu-procentowej solidarności klubowej, o działaniu na rzecz dobra Klubu i popieraniu imprez sporto-

wych, które mogą przybrać wyraz przez Kluby niepożądany lub też mogą być wogóle zaniechane.

A teraz sprawa najboleśniejsza! Wysokoobrotowy kartel żąda zniesienia nagród **honorowych i plaket**, na rzecz wynagrodzeń pieniężnych. Ten fakt podajemy bez żadnych komentarzy i nadmieniamy jedynie, że po spełnieniu tego „postulatu“ bylibyśmy wyjątkiem w Europie! Nad godnością polskiego sportu samochodowego muszą w tych warunkach czuwać jego organizatorzy z największą troską i uwagą.

Uważamy, że w tej ważnej sprawie rozwinąć się powinna obszerna dyskusja, dla której łamy „Wiadomości Klubowych“ są otwarte! Prosimy **wszystkie Kluby** o udział w tej dyskusji, która ze względu na temat nie może być prowadzona w oficjalnym organie A. P. i Klubów Afiljowanych. Panów zawodników zapraszamy do wzięcia w tej dyskusji udziału.

Wielki wybór aparatów fotograficznych światowych marek

„Voigt“

Dyplomowany Optyk

Kraków, Florjańska 47

A jednak Bielskie Dywany
przodują!!!

Dywany kupuj wprost w fabryce

„POL-PER“

BIELSKIE

Przedsiębiorstwo WYROBU Dywanów

Kraków, Plac Marjacki 9. I p.

Komunikaty sportowe.

Raid A. P.

Automobilklub Polski nadesłał już regulaminy X. Międzynarodowego Raidu A. P., który w tym roku odbędzie się w dniach od 21-go — 28-go czerwca.

Zachęcając naszych Członków do licznego wzięcia udziału w tej poważnej imprezie zauważamy, że regulaminy można otrzymać w Sekretaracie Klubu.

Próby szybkości.

Komisja Sportowa A. P. komunikuje nam, że organizuje w dniu 17 maja b.r. imprezę samochodową pod nazwą

„PRÓBY SZYBKOŚCI“.

Impreza ta odbędzie się w ten sposób, że na odcinku szosy 1 km. w linii prostej, ustawiony będzie chronometr elektryczny i każdy automobilista będzie mógł poddać swój samochód na tej trasie próbie szybkości, bądź to ze startu z miejsca, bądź też z rozbiegu.

Za każdy pomiar czasu pobieraną będzie opłata w wysokości zł. 25.

Komisja Sportowa A. P. wydawać będzie zawodnikom specjalne poświadczenia uzyskanych wyników, które pozatem ogłoszone będą w czasopiśmie „AUTO“.

Jednocześnie z próbami szybkości odbędą się zawody o

„POLSKI REKORD SZYBKOŚCI“,

do których będą dopuszczeni zawodnicy i kierowcy, posiadający międzynarodową licencję sportową. Każdy współzawodnik obowiązany będzie przebyć trasę w dwóch kierunkach, przyczem brany będzie pod uwagę rezultat przeciętny.

Opłata dla uczestników tej konkurencji wynosi zł. 50.

Za ustanowione rekordy zawodnicy otrzymają dyplomy i plakiety.

Uzyskane szybkości będą brane pod uwagę przy wyborze członków do „ELITY POL. JEŹDZCÓW AUTOMOBILOWYCH“.

Cognac, Wódki gatunkowe z fabryki „Suchowola“ Seweryna X. Czetwertyńskiego
Nalewy domowe, F-my: Jankowski. Do nabycia hurtownie i detalicznie w firmie:

Wszelkich informacji udziela i przyjmuje zapisy do dn. 15 maja b.r. godz. 16-ta SEKRETARJAT KOMISJI SPORTOWEJ A. P. (10, Al. Szucha, tel. 8-45-12).

Mamy nadzieję, że członkowie nasi zainteresują się powyższą imprezą i nadeślą nam odnośne zgłoszenia.

Wyścigi wchodzące w skład rozgrywek o Mistrzostwo Górskie Europy.

17. maja — Hiszpanja — Wyścig górski „de la Rabassada“

31. maja — Czechosłowacja — Wyścig górski „Zbraslav-Jiloviste“

7. czerwca — Belgja — Wyścig górski „de Malchamps“

14. czerwca — Niemcy — Wyścig górski „de Kesselberg“

5. lipca — Włochy — Wyścig górski „de Suse-Mont-Cenis“

11. lipca — Anglja — Wyścig górski „de Shelsley Walsch Hill“

16. sierpnia — Polska — „Wyścig Tatarzański“.

23. sierpnia — Szwajcarja — Wyścig górski „de la Bernina“

30. sierpnia — Francja — Wyścig górski „du Mont-Ventoux“

13. września — Austrija — Wyścig górski „Semmering“

20. września — Węgry — Wyścig górski „de Budapest“

27. września — Rumunja — Wyścig górski „de Féléac“.

Krakowski Turniej Automobilowy.

Tegoroczny „Krakowski Turniej Automobilowy“, który jak w latach poprzednich odbędzie się w czasie Zielonych Świąt (23—25 maja) zapowiada się niezwykle interesująco.

Program Turnieju obejmie jako pierwszy punkt „Zjazd Gwiazdzisty do Krakowa“ w dniu 23/V. 1931. z najwcześniejszym startem o godzinie 0.01 — a przyjazdem do Krakowa do mety na pl. Szczepański między godz. 16—19. Regulamin przewiduje do przebycia minimum 200 km. Poza tem regulamin odnośnie klasyfikacji nie odbiega zbyt od postanowień zeszłorocznego regulaminu, z tą jednak inowacją, że ograniczono maksymalną odległość jaka będzie klasyfikowana do 1.045 km. t. j. na przeciętną szybkość 55 km/g.

SAMOCHODY - C. W. S. - URSUS

20%

wynosi zniżka cen na nasze

ulepszone samochody

Ursus typ A podwozie 2 ¹ / ₂ ton	zł. 15.400.—
Ursus typ A-30 podwozie 2 ¹ / ₂ ton	zł. 17.900.—
Ursus ciężarówki od	zł. 17.400.—
Ursus autobusy od	zł. 27.000.—
C. W. S. osobowe od	zł. 25.600.—
C. W. S. motocykle od	zł. 4.750.—

Wzmocnione ramy, podwójne tylne koła, nowoczesna karoserja, oszczędna eksploatacja, niezawodne na naszych drogach i każdym terenie, całkowicie wykonane w Kraju.

Państwowe Zakłady Inżynierji i Zakłady Mechaniczne URSUS S. A.

Warszawa, Dyrekcja ul, Królewska Nr. 18. — Telefon 548-10.

Przedstawiciel na Kraków: F. NOWOTNY, Rynek Gł. 34 pałac Spiski, — Telefon 139-19.

Żądajcie opisów i katalogów.

Federowicz i Palugyay

Kraków, ulica Podwale 6
Telefon 106-15.

CZŁONKOWIE ZARZĄDU K. K. A.

(W pierwszym rządzie)

Prof. Inż. Antoni Schimitzek

Inż. Zygmunt Drozdowski
V-Prezes Kom. Sport. K. K. A.

Mjr. Wacław Hryniewski

Inż. Kazimierz Braun
Sekretarz Kom. Sport. K. K. A.

(W drugim rządzie)

Dr. Łazarz Pilecki

Władysław Kasztelewicz
V-Prezes Kom. Tur. K. K. A.

Antoni hr. Starzeński

Ta zmiana znajduje uzasadnienie w tem, że nie należy dopuszczać w zjeździe do zbyt dużych i zagrażających bezpieczeństwu publicznemu chyżości, tem bardziej, że celem tego zjazdu jest wykazanie przez zawodnika sprawności jazdy w terenie a nie chyżości możliwej do osiągnięcia daną maszyną.

Dnia 24-go maja odbędzie się „Pogoń za Lisem“. W imprezie tej mogą wziąć udział wszyscy automobiliści amatorzy. Start nastąpi o godz. 10-tej przed południem z placu Szczepańskiego. Impreza ta będzie milem intermezzo w zasadniczym sportowym programie turnieju.

Tego samego dnia wieczorem o godzinie 18 na placu Szczepańskim odbędzie się odbiór techniczny samochodów startujących w „Raidzie Pętlicowym“, zaś start do raidu nastąpi w dniu 25. maja t. j. w poniedziałek o godz. 4.30. Doświadczenia nabyte przez Komisję Sportową w poprzednich dwóch raidach pętlicowych skłoniły ją do wprowadzenia zasadniczych zmian w regulaminie. Wysoka klasa naszych zawodników doprowadziła do tego, że zbyt wielu osiągało najlepsze do osiągnięcia wyniki i że zwycięzców musiano klasyfikować już nawet nie według litrażu, ale według wagi wozu. „Raid Pętlicowy“ jest imprezą typową dla wykazania umiejętności regularnej jazdy w najdalej posuniętym stopniu. Dlatego też

w tegorocznym regulaminie wprowadzono różne obostrzenia. Przedewszystkiem zniesiono wszystkie tolerancje minutowe w przyjeździe na punkty kontrolne, wprowadzono jeden tajny etap, którego trasa podana zostanie zawodnikom przy starcie, na jednym z czterech etapów przewidziany jest tajny punkt kontrolny. Zawodnicy obiorą sobie przy starcie przeciętną szybkość w granicach od 35—50 km/g., którą zobowiązani będą ściśle dotrzymać. Podziału na grupy i kategorie regulamin nie przewiduje, gdyż wobec dowolności wyboru przeciętnej szybkości, wszystkie wozy mają jednako szanse.

Całokształt tegorocznego „Krakowskiego Turnieju Automobilowego“ jest więc regulaminowo w ten sposób ujęty, że w szerokiej mierze gwarantuje, iż o zwycięstwie nie będą już decydowały czynniki przypadkowe niezależne od wyczynu sportowego zawodnika, lecz rzeczywiście wykazana umiejętność, sprawność i regularność jazdy, posunięta do daleko idącej precyzji.

Regulamin „Krakowskiego Turnieju Automobilowego“ wyjdzie w najbliższych dniach z druku i zostanie rozesłany wszystkim Klubom i zawodnikom. Komisja Sportowa żywi nadzieję, że liczni zawodnicy zechcą wziąć udział w tych bardzo ciekawych imprezach, będących wybitnym terenem współzawodnictwa dla zawodników amatorów.

Regulamin przewiduje szereg honorowych pięknych nagród oraz plakiety pamiątkowe.

„MEBLE“ LUKSUSOWE
I SKROMNE

poleca firma:

„Zjednoczeni Stolarze i Tapicerzy“

Kraków Rynek gł. 9. — Telefon 115-06.

Fortepjany -- Pianina

w wielkim wyborze poleca:

Wł. BOŁOŃSKI

Kraków, Rynek Gł. 34. Tel. 104-65.

TROCHĘ TECHNIKI

(dla amatorów)

Aleksander Herman.

Doprowadzanie paliwa pompką.

Najprostszym sposobem doprowadzania do gaźnika koniecznej ilości paliwa, jest bezsprzecznie dopływ przy pomocy spadku naturalnego. Niestety ten sposób doprowadzania paliwa daje się zastosować jedynie przy całkiem małych motorach o nieznacznym zużyciu, bo przestrzeń pod maską motoru, gdzie musi się znajdować zbiornik jest tak ograniczoną, że pomieszczą się tam jedynie niewielkie ilości paliwa. Ilość 30—40 litrów to granica takiego zbiornika, a to nie wystarcza dla du-

żych motorów. — Tył wozu przy końcu ramy nadaje się najlepiej na umieszczanie dużego zbiornika, który niejednokrotnie może zabrać do 150 litrów benzyny. Skoro jednak zbiornik leży niżej od gaźnika, trzeba paliwo doprowadzać sztucznie. System utrzymywania zbiornika pod ciśnieniem przy pomocy specjalnej małej pompki nie okazał się dogodnym i utrzymał się tylko przy niektórych wozach wyścigowych. Miejsce jego zajął system doprowadzania paliwa przy pomocy depresji, pod-

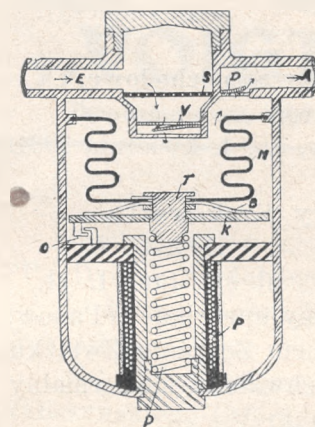
Szampan z własnej wytwórni polecają:

ciśnienia, wytworzonego w rurze ssącej, które ciągnie paliwo do gaźnika. Do dziś był to prawie powszechnie używany sposób. Ale i on nie jest bez wad i w żadnym wypadku nie można tego rozwiązania uważać za idealne, skoro dopływ paliwa zależy tak ściśle od wielkości depresji, która wcale nie jest stała, a przeciwnie podlega bardzo silnym zmianom i wahaniom. Zależy ona jak wiadomo od ilości obrotów, od wielkości dławienia i chwilowego obciążenia motoru, a zatem od momentów bardzo zmiennych. Przy dłuższej jeździe pod górę może się depresja tak dalece zmniejszyć, że nie wystarczy do nassania paliwa, a jeśli wyczerpie się zbiorniczek zapasowy, paliwo nie dopłynie do gaźnika. Jakkolwiek tego rodzaju wydarzenie jedynie bardzo rzadko może mieć miejsce, to jednak z możliwością jego należy się liczyć.

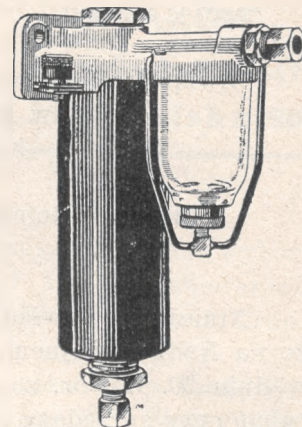
Należało więc dopływ paliwa uniezależnić od zewnętrznych wpływów i zmiennych warunków — jednym słowem, stworzyć niezależną pompkę paliwową. Pomysł nie jest nowy, ale na skutek trudności konstrukcyjnych dopiero w ostatnich czasach zdołano tak ulepszyć znane systemy, że w pełni nadają się do wyposażenia seryjnych wozów.

Wśród całego szeregu nowo powstałych pompek możemy odróżnić trzy zasadnicze typy, pompki membranowe, elektromagnetyczne i tłokowe. Te ostatnie używane są najrzadziej, bo są najbardziej skomplikowane, oba zaś pierwsze systemy pracują przy pomocy membrany. Najciekawszą i najprostszą w działaniu jest przedstawiona na naszej rycinie pompka elektro-magnetyczna. Na podstawie znanych praw elektrotechniki, kotwica (miękkie żelazo) „T” zostaje wciągana do wnętrza szpuli „P” gdy tylko przez zwoje szpuli przepływa prąd — i zostanie natychmiast wypchnięta sprężyną „F” gdy zetknięcie się kontaktów „O”

przerwie obieg prądu. Ruch kotwicy przenosi się na dno miecha — membrany i powoduje zwiększenie i zmniejszanie objętości miecha, a przez to nassanie przez wentyl ssący „V” paliwa ze zbior-

Przekrój elektromagnetyczny pompki. „E” kierunek ze zbiornika, „A” kierunek do gaźnika, „S” filter.

Tekalemit, pompka elektromagnetyczna z nasadczonym filtrem.

nika i następnie wypchnięcie go przez zawór tłoczący „D” do gaźnika. Prąd z baterji załączony jest stale i przy każdym obniżeniu się dna miecha zostaje przerwany automatycznie, co następuje około 1000 razy na minutę. Tyleż więc razy dno membrany wykonuje drobne poruszenia wynoszące od 0,5 — 0,7 mm. Zużycie prądu jest tak minimalne, że baterja prawie zupełnie tego nie odczuwa.

Można śmiało przyjąć, że jest to już ostatnie rozwiązanie tego problemu i że pompka paliwowa prędzej czy później wyprze wszelkie inne systemy. W Ameryce zaczynają ją dzisiaj stosować powszechnie a wobec jej niezaprzeczalnych zalet produkcja europejska niewątpliwie przejdzie na ten system w najbliższym czasie.

Potwierdzając odbiór cennego pisma W Panów z dnia 26-go lutego b. r. L. 430/IC/JW. — dziękujemy za okazaną gotowość zachęcenia członków P. T. Klubu do zwiedzenia naszej Wystawy.

List Komitetu
Wojewódzkiej Wystawy Rolniczej
i Regionalnej w Tarnopolu.

Tarnopol, dn. 11. marca 1931.

P. T.
Krakowski Klub Automobilowy

ul. św. Jana L. 11.
K r a k ó w

Zarazem komunikujemy, że Wołyński Klub Automobilowy zawiadomił nas ostatecznie, że przyjazd wycieczki wołyńskiej nastąpi w dniu 28-go czerwca b. r.

Federowicz i Palugay Kraków, Podwale 6.

Prosimy o podanie powyższego do wiadomości swoim członkom, celem ewentualnego zachęcenia do odbycia wspólnej wycieczki.

Z poważaniem

Gen. Sekretarz:
podpis nieczyt.

Prezes:
podpis nieczyt.

**Związek Kupców Branży Samochodowej
w Krakowie.**

Kraków, dn. 4. kwietnia 1931.

P. T.

Klub Automobilowy Krakowski

K r a k ó w

ul. św. Jana L. 11.

Niniejszem zawiadamiamy uprzejmie W.Panów, że na Nadzwyczajnym Walnym Zebraniu Związku w dniu 30. III. br. został uchwalony maksymalny rabat przy sprzedaży opon

na 15% od cen fabrycznych detalicznych, oraz 3% skonta za płatność gotówką.

Te 3% skonta może być udzielane tylko przy płatności gotówką przy odbiorze towaru, zaś przy późniejszej płatności, a nie przy odbiorze towaru skonto nie może być przyznawane.

Nadmieniamy, że przy tych opustach sprzedaż opon dla naszych członków jest połączona z bardzo skromnym zarobkiem, a zdecydowaliśmy się do podwyższenia dotychczasowych rabatów jedynie ze względu na ogólną tendencję zniżkową.

Prosimy o łaskawe przyjęcie powyższego do wiadomości i pozostajemy

z poważaniem.

**Związek Kupców Branży samochodowej
Kraków, Rynek 26/I. p.**

Niegoszowice

p. Rudawa k/Krakowa.

9 kwietnia 1931.

Do

**P. T. Sekcji Turystycznej
Krakowskiego Klubu Automobilowego
w Krakowie, św. Jana 11.**

Upraszam o łaskawe doniesienie gdzie należy i jaknajenergiczniejsze wyciągnięcie jaknajdalej

WŁADYSŁAW SKĄPSKI

Skład broni i amunicji

Zaprzysiężony biegły sądowy

Kraków, Rynek Główny 9, tel. 166-87

Poleca broń myśliwską, kulową i śrutową najlepszych firm angielskich, belgijskich i francuskich oraz pistolety i karabiny po cenach przystępnych.

Stale na składzie około 1.000 sztuk broni.

idących konsekwencji w następującym wypadku:

W dniu 8. IV. 1931. przed godziną 24-tą, zdałam w kierunku z Zatora do Krakowa.

Na przejeździe kolejowym w Skawinie, (pierwszy przejazd licząc od Zatora a zatem na zachód od Skawiny), zastałam barjerę kolejową zamkniętą.

Mimo, że żaden pociąg nie nadchodził byłam zmuszoną czekać około 15 minut zanim doczekałam się otwarcia zapory.

Dodać należy, że otwarcie zapory spowodował na moją prośbę pewien osobnik idący szosą, który ofiarował interwencję w tej sprawie.

Drugim faktem niesłychanym jest zamknięcie rogatki miejskiej, (na szosie bronowickiej, na linii Łobzów-Bronowice), której pełniący służbę strażnik nie był w stanie odemknąć z powodu zawieszenia klucza.

Spowodowało to również bardzo długie oczekiwanie.

Sądzę, że tego rodzaju stanowisko organów zaporowo-rogatkowych może tylko skompromitować jeszcze bardziej już i tak osłabione a nędzne warunki turystyczne i unicestwić wszystko co t. zw. propaganda mogłaby zdziałać w turystyce.

Z poważaniem

Marja Rostworowska.

Uwaga Sekretarjatu:

W powyższej sprawie zwróciło się Biuro Turystyczne K. K. A. z zażaleniem do Dyrekcji Kolei w Krakowie, oraz do Magistratu.

Co słyhać w Klubach Regionalnych

Komunikat Wileńskiego Automobilklubu.

Dnia 27. II. r.b. odbyło się Nadzwyczajne Walne Zebranie Wileńskiego Automobilklubu, na którym przyjęto do wiadomości rezygnację p. Karola Wagnera ze stanowiska Prezesa Klubu oraz do kompletowano Zarząd przez powołanie następujących osób: p.p. Leona Sumoroka, Jana Zawiszy

i Izasława Modzelewskiego. Na odbytem następnie posiedzeniu Zarządu obrano prezesem Klubu p. Tadeusza Busza, viceprezesem p. Leona Sumoroka, skarbnikiem p. Dyr. Ignacego Materskiego i generalnym sekretarzem p. kpt. inż. Izasława Modzelewskiego. Do Komisji Sportowej weszli p. inż. Ludwik Janowicz jako prezes, oraz p.p. Sobiecki i Jan Zawisza, jako członkowie.

Wina mszalne z własnych winnic polecają:

NAJNOWSZE NAJTAŃSZE
motocykle F. N.
 i części zamienne do
 tychże do nabycia w
 Wyłącznem Przedst. **St. Rudnicki i Syn**
KRAKÓW, Św. TOMASZA 26.

„VOIGT“

Dyplomowany Optyk

Ochronne szkła
„ZEISSA“ w wszel-
 kich wykonaniach

KRAKÓW

Florjańska 47

Mikołajska 20

Walne Zebranie Małopolskiego Klubu Automobilowego.

W dniu 28 lutego b.r. odbyło się doroczne Walne Zebranie członków M. K. A.

Na zebraniu tem wybrano w miejsce wylosowanych członków Zarządu Vice-Prezesami PP.: Inż. W. Hłasę, Inż. M. Teodorowicza i M. Dropiowskiego. Członkami Zarządu zaś PP.: T. Niezabitowskiego, Inż. A. Ebenberga, Dyr. I. Wygar-da, Dyr. M. Marguliesa, W. Pilcera i S. Hr. Skarbka.

Komisję Balotującą uzupełniono przez wybór PP.: Dyr. J. Arnickiego, Prof. Dr. Demianowskiego, J. Jordan-Stojowskiego, W. hr. Dzierżykraj-Stokalskiego.

Na wniosek Zarządu zamianowano Prof. W. Rubczyńskiego Członkiem Honorowym za wybitne zasługi wobec M. K. A.

Panu Prof. Rubczyńskiemu, który jest również Członkiem naszego Klubu, składamy na tem miejscu jak najserdeczniejsze gratulacje z powodu tak zaszczytnej nominacji.

Konferencja ze Związkiem Kupców Branży Samochodowej

Wskutek inicjatywy Członka Zarządu Dr. Michała Hładija, odbyła się w myśl uchwały Zarządu konferencja delegatów obydwu instytucyj w lokalu Klubu, na którą w dniu 25-go marca br. o g. 19-tej przybyli: Dr. M. Hładij, Sekr. Gen. Adam Dygat, Prezes Kom. Tur. Dr. T. Piotrowski, Dyr. Jan Kowalski, Prezes K. S. Dr. Macudziński, Dr. J. Frenkel, Dr. Pisek, Dyr. Bośniacki i p. Zellerkraut.

Posiedzenie zagał przewodniczący p. Dygat, który następnie powierzył prowadzenie obrad p. Inż. Beresowi. Obszerny referat wygłosił p. Dr. M. Hładij, który stwierdził niewłaściwą politykę cen-nikową i kalkulacyjną szeregu firm samochodowych, poruszył problem wypłacania przez firmy szoferom prowizji, obciążających w zasadzie właścicieli samochodów, omówił kwestję wysokości rabatów, udzielanych przez firmy swym odbiorcom i domagał się katalogów części zamiennych dla archiwum klubowego. Bardzo szeroko potraktowaną odpowiedź wygłosił imieniem Związku Kupców p. Dr. J. Frenkel i przedstawił ciężką sytuację poważnego kupiectwa samochodowego, które walczy nie tylko ze znanymi trudnościami gospodarczymi, ale także z liczną konkurencją firm samoch. niefachowych a spekulacyjnych, prowadzących rabunkową kalkulację i przynoszących w ten sposób ujemne poważnemu kupiectwu. Dr. Frenkel zapoznał ze-

branych z upadkiem moralności płatniczej dzisiejszej klienteli, która w przeważnej części żąda długich kredytów, rat nie dotrzymuje a w wielu wypadkach naraża kupiectwo na olbrzymie rujnujące straty. Problem prowizyj szoferskich jest bolączką nie tylko klienteli ale także kupiectwa, które wypłacając prowizje, jakie stały się niemal obowiązującym uzusem, ma na celu pozyskiwanie szoferów dla troskliwej opieki nad samochodem i konserwacją jego części. Co do detalicznych katalogów wyjaśnia Dr. Frenkel, że w przeważnej części kupcy takowych nie posiadają, że jednak poważne firmy dołożą starań, aby archiwum klubowe takie katalogi otrzymało.

Dyrektor F-my Polski Fiat p. Jan Kowalski przedstawił zebranym sposób kalkulacji i ciężary ponoszone przez firmy samochodowe udowadniając,

FIRANKI Kapy na łóżka
 oraz materiały
Tapicersko - dekoracyjne
 poleca bezkonkurencyjnie hurtownie i częściowo
MICHAŁ WEITZ KRAKÓW
 Florjańska 23. — Telefon 148-40.

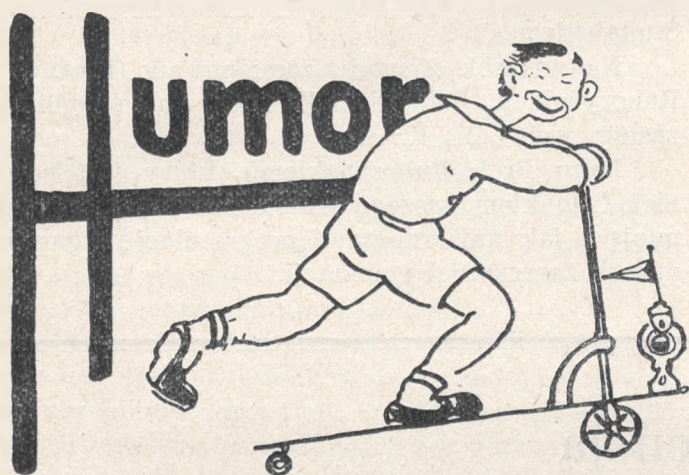
Federowicz i Palugayay

Kraków, Podwale 6. — Telefon 106-15.
 Zaprzysiężeni dostawcy win mszalnych.

że kupiectwo branży samochodowej przeżywa ciężką sytuację gospodarczą w sposób zupełnie wyjątkowo ostry i nie może być żadną miarą posądzane o nadmierne zyski. Dowodem tego jest likwidacja całego szeregu firm tej branży w Polsce. Jeżeli są istotnie nadużycia kalkulacyjne u niektórych firm, to fakty te piętnuje nie tylko Klub Automobilowy, jego członkowie i klientela samochodowa, ale również kupiectwo zorganizowane w Związku Branżowym. To też krytyka, która niejednokrotnie przy-

bierała ostre formy, nie może swojej opinii generalizować i obejmować nią wszystkich firm. W dyskusji zabierali jeszcze głos PP. Dyr. Bieżeński, Płk. Dr. Piotrowski, Dr. Macudziński i Inż. Beres.

W Związku z powyższym komunikatem zwracamy uwagę członków na pismo Związku Kupców Branży Samochodowej z dnia 4-go kwietnia b. r., którego treść umieszczona jest w rubryce „Skrzynka Poczтовая“.

„Jazda Zespołowa“.

Przysłowie powiada: „W każdym żarcie pół prawdy“. Z tego wynika argumentum ex contrario: „W każdym żarcie pół blagi“. Czyli do istoty żartu wymagana jest koniecznie przynajmniej pół na pół: prawda i blaga. Że się czasem zdarzy tak, jak z pasztetem: pół zająca, pół konia, to także przywilej żartu i o to się gniewać nie można. Inaczej nie byłoby żartu a z nim humoru.

Ostrożność jednak nie zawadzi. Stare hebrajskie przysłowie powiada: „Nomina sunt odiosa“. Przeto w opisanym poniżej przypadku nazwisk nie podaję, oznaczając osoby kolejno literami A, B, C, D, i ręczę za prawdziwość tych oznaczeń, jak i autentyczności samego faktu.

Przyjmuję za to odpowiedzialność i poddaję się z góry każdemu sądowi honorowemu, który w najgorszym razie uzna sprawę za „honorowo dla obu przeciwników załatwioną“.

Scena jest taka.

W miejscu, uwiecznionem w I akcie „Przeprowadzki“ Rostworowskiego, a raczej vis a vis niego, oczekuje starszyna klubowa, jury, komisarze sportowi i stoperzyści przybycia rajdu. Godzina 5-ta się zbliża. Przesympatyczny i kochany druh A-sztelewicz, z czapką klubową, nasuniętą z powodu mrozu z przodu na czubek nosa a z tyłu gdzieś na łopatki, śledzi niecierpliwie ruch wska-

zówek stopera. Jeszcze minuta... Już... Stało się... Team krakowski przepadł.

Obsadę zespołu krakowskiego na samochodach B-raga stanowili: C-pper, D-gat i E-roubek.

Bo to zawsze z tym C-pperem. Raz chłodnica, raz półoska, raz łożyska, raz świece, raz cylindry, raz oliwa, a ani razu co innego: przybycie na czas. Żeby choć raz ta „perkata chluba K.K.A.“ gdziekolwiek się nie spóźniła. Wszyscy inni przybyli w czasie, z wyjątkiem teamu B-ragi z jeźdźcami krakowskimi. I ten właśnie fakt nastroił nas wszystkich conajmniej minorowo.

Przy podwieczorku w apartamentach klubowych wszyscy „zwycięzcy“ opowiadają cuda o swych wyczynach. Zupełnie, jak po polowaniu. Św. Krzysztof musiał być koniecznie jakimś krewnym św. Huberta, który podobno bardzo lubił jeździć samochodem.

Otóż w dwie godziny po czasie zjawia się pierwszy kochany nasz D-gat.

Naturalnie: „Byłby przyjechał na czas, ale to zawsze tak z tymi zespołami — czekaj dwie godziny na drugiego niedołęgę, któremu kicha nawałiła akurat dziesięć razy tuż przed samym Krakowem“. Wszyscy naturalnie święcie temu wierzą.

W pół godziny po D-gacie zjawia się E-roubek, Naturalnie: „Byłby przybył na czas, ale czekał na D-gata, który pod Mszaną w błocie się topił. Stracił na czekanie dwie godziny, cztery minuty, dwie i trzy dziesiąte sekundy“. Wszyscy temu święcie wierzą.

W godzinę po drugim zjawia się ostatni z zespołu C-pper. Naturalnie: „Pod Jawiszowicami stracił cztery godziny na czekaniu na D-gata i E-roubka, którzy zamiast na Bielsko, porznęli na Katowice. Byłby przecież pierwszy“.

Wszyscy temu święcie wierzą.

Wybaczenie, że Was czasem mimowoli podpatrzę i często o Waszej sympatycznej nieprawdzie szczerą prawdę — zamilczę. Bo często w niewinnej nieprawdzie, jak w dziecku, tkwi urok. Tak bywa na polowaniu i na samochodzie.

Tadeusz Piotrowski.

Wina mszalne z firmy: Federowicz i Palugyay

Z ostatniej chwili.

Wycieczka do Vacuum Oil Company w Czechowicach.

Ze strony Dyrekcji Firmy: Vacuum Oil Company nadeszło zaproszenie do zwiedzenia fabryki.

Korzystając z zaproszenia Komisja Turystyczna K. K. A. postanowiła urządzić wycieczkę do Czechowic w jedną z sobót, lub niedziel w pierwszej połowie maja b. r.

Komisja Turystyczna prosi P. T. Członków chcących wziąć udział w tej wycieczce o zgłaszanie uczestnictwa w Sekretarjacie Klubu do dnia 7. maja 1931.

Międzynarodowy Wyścig Okrężny we Lwowie.

Dla wyścigu tego, który odbędzie się dnia 7. czerwca b. r. okazała wielkie zainteresowanie zagranica.

Jak się dowiadujemy Hans v. Stuck zgłosił już swój udział, a ostatnio otrzymał Małopolski Klub Automobilowy pismo od firmy „Bugatti” w Nizy z prośbą o przesłanie regulaminów, gdyż imprezą tą interesują się żywo tacy kierowcy jak: hr. Czajkowski, hr. Arnoux, p. Amgwerd i p. Veyront.

Inauguracja sezonu sportowego i turystycznego.

W niedzielę dnia 10. maja b. r., odbędzie się o godzinie 11-tej przed południem, inauguracja sezonu sportowego i turystycznego nabożeństwem w Kościółku Automobilistów na Obidowej.

Na uroczystość tę zaprasza Krakowski Klub Automobilowy wszystkich Automobilistów i Motocyklistów.

Podczas święcenia maszyn sprzedawane będą srebrne i brązowe plakietki Kościółka na Obidowej. Dochód ze sprzedaży tych plakietek przeznaczony jest całkowicie na odbudowę Kościółka.

Koło Przyjaciół Wiadomości Klubowych.

Drugi rok rozwoju naszego pisma świadczy nie tylko o celowości jego dalszego istnienia, ale również dowodzi, iż ma ono wielu wypróbowanych przyjaciół, którzy losami naszego organu w sposób wyjątkowy żywo się interesują.

Chcąc te wzajemne stosunki ugruntować założyliśmy „Koło Przyjaciół Wiadomości Klubowych” do których należą członkowie ofiarowujący pismu swoją współpracę lub świadczący na rzecz naszego funduszu prasowego. Z tytułu dokonanych już

temi drogami świadczeń, do „Koła” weszli następujący Członkowie i Sympatycy:

Tadeusz Bukowiecki, Inż. Oswald Beres, Władysław Cybulski, Dr. Zygmunt Drobniewicz, Inż. Henryk Dudek, Stefan Dunikowski, Adam Dygat, Inż. J. W. Florian, Mgr. Bronisław Frühling, Antoni bar. Götz Okocimski, Dr. Zenon Grabowski, Radca Stanisław Herget, Dr. Adam Herman, Aleksander Herman Dr. Michał Hładij, Zbigniew Józefczyk, Janina Judkiewiczowa, Jerzy Judkiewicz, Dyr. Inż. Tad. Polaczek-Kornecki, Jan Kowalski, Karol Kwaśniewski, Jan Lankau, Dr. Artur Maixner, Kornel Makuszyński, Mgr. Kazimierz Małecki, J. Meitlis, Mgr. Witold Nowak, Dr. Ł. Pilecki, Płk. Dr. Tadeusz Piotrowski, Stanisław Przygodzki, Piotr hr. Rostworowski, Magdalena Samozwaniec, Inż. Henryk Schmeidl, Antoni hr. Starzeński, Feliks Jordan Stojowski, Kpt. Dr. Adam Świtkowski, Paweł Tislowitz, Inż. Wojciech Wachlowski, Mieczysław Walter, Antoni Wasilewski, Alfred Żmuda, F-ma Auto Szawe.

Sprawa startowego.

Dnia 10 kwietnia br. otrzymaliśmy pismo Gro-na Kierowców Sportowych z dnia 8 kwietnia podpisane przez PP.: Adama hr. Potockiego, Maurycego hr. Potockiego, Henryka Liefeldta, Jana Rippera, Marię Koźmianową, Stanisława Hołuję, Antoniego Januszkowskiego i Jerzego Widawskiego, komunikujące Klubowi o stanowisku zajętem przez tych Kierowców w sprawie zwrotów części gotówkowych wydatków za udział w imprezach w formie „startowego”. Sprawa ta stanie się przedmiotem obrad na najbliższem posiedzeniu Zarządu Klubu.

Sprostowanie:

W poprzednim numerze „Wiadomości Klubowych” omyłkowo podaliśmy nazwisko p. Leona Holzera w spisie Członków Rzeczywistych, podczas gdy p. Leon Holzer jest Członkiem Rzeczywistym **Założycielem** Krakowskiego Klubu Automobilowego.

Opony

Goodrich „Goodrich”

Wyłączne
przedstawicielstwo
na województwo
krakowskie

Firma „OPONA”, Kraków

Pijarska 7, (Sławkowska 32) — Telefon 168-1.
Hurtownie i detalicznie.

GIEŁDA

Samochodów Używanych

Składy i Biuro: Kraków, ulica Wolska L. 20.
TELEFON 180-81.

Coupe Royale 514

4-osobowe, 2-drzwiowe, przednie siedzenie przesuwane

2 koła rezerwowe w przednich wachlarzach

Polski Fiat S. A.

Kraków, Sławkowka 30
Telefon Nr. 145-44.

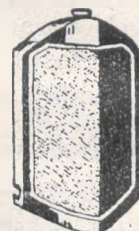

Zakład blacharsko-mechaniczny

I WSZELKIE ROBOTY SAMOCHODOWE — SPAWALNIA METALI.

Tak naprawia każdy chłodnik szybko i dokładnie

BERNARD APPEL

Uszkodzony **Kraków, św. Łazarza 11. Tel. 11987.** — (obok Collegium Medicum) Naprawiony

Chłodnice i błotniki do samochodów wszelkich typów wyrabia nowe i naprawia stare. Środki do chłodnic całkiem nowe na żądanie w 2 dniach wykonuje po cenie niskiej, ze specjalnością w pierwszorzędnym chłodzeniu i roczną gwarancją. Wykonuje również wszelkie roboty w zakresie blacharstwa wchodzące.

NAJTRWALSZE

SA

OPONY

DUNLOP - FORT

CENY OGŁOSZEŃ: Cała strona Zł 400.—, 1/2 strony Zł 250.—, 1/4 strony Zł 150.—. Kolorowe 50% drożej.

Redaktor odpowiedzialny: Adam Dygat.

Wydawca: Krakowski Klub Automobilowy.

Drukarnia Jana Gablankowskiego w Krakowie, ulica Sławkowska 6. Telefon 144-65.